

ZNANSTVENO VIJEĆE ZA ZAŠTITU PRIRODE
i
RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Zagreb, 8. veljače 2010.

P O Z I V

Pozivamo Vas na predavanja u organizaciji Znanstvenog vijeća za zaštitu prirode i Razreda za prirodne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koja će održati:

Krešo Pandžić, Državni hidrometeorološki zavod:
Globalno zatopljenje klime i projekcije za budućnost

i

Ivan Čačić, ravnatelj Državnog hidrometeorološkog zavoda:
Utjecaj klimatskih promjena na gospodarstvo u Hrvatskoj

Predavanja će se održati u **četvrtak 25. veljače 2010.**
s početkom u 11 sati u velikoj sjedničkoj dvorani
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
Zrinski trg 11.

Predsjednik Znanstvenog vijeća
za zaštitu prirode

Akademik **Željko Kućan** v.r.

Globalno zatopljenje klime i projekcije za budućnost

Krešo Pandžić

Državni hidrometeorološki zavod

Klima na Zemlji, kao prosječno ili, točnije, kolektivno stanje vremena, izložena je kroz vjekove neprestanim promjenama na različitim vremenskim ljestvicama. Odstupanja klimatskih elemenata od višegodišnjeg (obično tridesetgodišnjeg) prosjeka nazivaju se anomalijama, a trend višegodišnjeg prosjeka naziva se klimatskim promjenama. Klima se može mijenjati na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj prostornoj ljestvici. U dalekoj prošlosti klima se znatno mijenjala smjenom ledenih i međuledenih doba, što je bila posljedica prirodnih uzroka. U zadnjih 150 godina došlo je do postupnog porasta srednje godišnje temperature zraka na Zemlji. Pretpostavlja se da je recentno globalno zatopljenje posljedica djelovanja čovjeka, to jest porasta koncentracije stakleničkih plinova, prije svega ugljik-dioksida, što se događa zbog sagorijevanja fosilnih goriva, većinom u energetici, industriji i prometu. Utvrđeno je da globalno zatopljenje uzrokuje sve češću pojavu ekstremnih vremenskih prilika kao što su dugotrajne suše, jake oborine uz poplave, olujan vjetar, toplinske valove i ostalo. Nadalje, uz pretpostavku da će se ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu i dalje povećavati, očekuje se daljnji porast globalne temperature zraka za 3 – 5°C u idućih 50 – 100 godina, a uvjetovali bi ga topljenje leda na polovima i visokim planinama te porast morske razine do pola metra. Na području jugoistočne Europe, kamo pripada Hrvatska, očekuje se porast temperature zraka u granicama globalnog te smanjenje količine oborina tijekom vegetacijskog razdoblja, što bi moglo smanjiti vodne rezerve, koje u tom dijelu godine nisu izdašne, osobito u mediteranskom priobalju.

Utjecaj klimatskih promjena na gospodarstvo u Hrvatskoj

Ivan Čačić

Državni hidrometeorološki zavod

Da bi se ublažile posljedice klimatskih promjena, potrebno je prilagoditi im se te djelovati u smjeru njihova smanjenja. S tim je ciljem u uredu Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (*UNDP-United nation Development Programme*) u Zagrebu 2009. godine napravljeno izješće za Hrvatsku pod nazivom *Dobra klima za promjene*. Ono se temelji na odgovarajućem izvješću Međuvladina panela o klimatskim promjenama, to jest IPCC (*International Panel on Climate Change*), te obavljenim istraživanjima u Hrvatskoj. Ta se istraživanja oslanjaju na rezultate svođenja globalnih klimatskih scenarija na područje Hrvatske primjenom regionalnog klimatskog modela u Državnom hidrometeorološkom zavodu. Razmatran je utjecaj klimatskih promjena na važne gospodarske grane kao što su: turizam, poljoprivreda, vodno gospodarstvo, energetika i druge. Iako klimatske promjene nose velik rizik, treba sagledati i moguće pozitivne strane, kao primjerice produžetak turističke sezone. Zadaća je svih nas, osobito nositelja svekolikog društvenog razvitka, da preuzmemo odgovornost u upravljanju rizicima i ublažimo štetu od nadolazećih klimatskih promjena na najbolji mogući način.